

1) តើវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID-19 មានប្រសិទ្ធភាពកម្រិតណា?

មានវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID ជាច្រើននៅដំណាក់កាលផ្សេងៗគ្នានៃការអភិវឌ្ឍ ការទទួលយក និងដំណើរការនៃការចែកចាយ។ ការសាកល្បងព្យាបាលដោយវ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer បានបង្ហាញអត្រាស៊ីស្តិភាព 95% និង 94% សម្រាប់វ៉ាក់សាំង Moderna ក្នុងការបង្ការជំងឺ COVID ដែលមានចេញរោគសញ្ញា។ នោះមានន័យថាអត្រានៃការឆ្លងជំងឺ COVID ចំពោះអ្នកចូលរួមដែលត្រូវបានចាក់វ៉ាក់សាំងគឺមានត្រឹមតែ 5-6% តែប៉ុណ្ណោះនៃអត្រាដែលត្រូវបានឃើញនៅក្នុងអ្នកដែលបានទទួលថ្នាំបញ្ឆោត (placebo)។ នៅតែមានឱកាសតិចតួចក្នុងការឆ្លងជំងឺក្រោយពេលចាក់វ៉ាក់សាំងហើយ។ យើងនឹងនៅតែត្រូវបន្តពាក់ម៉ាស់និងរក្សាគម្លាតសុវត្ថិភាពសង្គមបន្តទៀត។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅតែកំពុងត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីវាស់ស្ទង់ពីតម្លៃពេលលើការចម្លងជំងឺ ថាតើអ្នកដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំងហើយអាចចម្លងមេរោគទៅអ្នកផ្សេងទៀតបានដែរឬអត់។ ស្ទើរតែគ្រប់វ៉ាក់សាំងផ្សេងៗទាំងអស់គឺទាំងការពារប្រឆាំងនឹងការឆ្លងជំងឺ និងកាត់បន្ថយការចម្លងហើយវាជាក្តីសង្ឃឹមរបស់យើងដែលវ៉ាក់សាំងទាំងនេះប្រព្រឹត្តិទៅតាមលំនាំនោះ។ ប្រៀបធៀបជាវ៉ាក់សាំងដទៃទៀតដែរ កាលណាមនុស្សចាក់ថ្នាំបង្ការកាន់តែច្រើន នោះនឹងមានការការពារប្រឆាំងនឹងជំងឺនេះនៅទូទាំងសហគមន៍កាន់តែប្រសើរ។

វ៉ាក់សាំង Janssen (Johnson & Johnson)—ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ការប្រើប្រាស់តែមួយដូស ជាជាងពីរដូស—ត្រូវបានបង្ហាញឱ្យឃើញនៅក្នុងការសាកល្បងព្យាបាលលើអ្នកជំងឺជាង 40,000 នាក់ ថាមានអត្រាស៊ីស្តិភាព 66% ក្នុងការបង្ការជំងឺ COVID ដែលមានចេញរោគសញ្ញា។ វាមានអត្រាស៊ីស្តិភាព 93% ក្នុងការបង្ការការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ > 14 ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង។ មិនមានការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យកើតឡើងលើអ្នកជំងឺដែលត្រូវបានចាក់វ៉ាក់សាំងនេះនោះទេ > 28 ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង។ មានការស្លាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជំងឺ COVID ចំនួន 7 ករណី កើតឡើងនៅក្នុងក្រុមអ្នកជំងឺដែលទទួលបានថ្នាំបញ្ឆោត (placebo) ហើយមិនមានការស្លាប់កើតឡើងនៅក្នុងក្រុមអ្នកជំងឺដែលបានទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងទេ។ នេះមានន័យថាអ្នកដែលទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំង ប្រសិនបើពួកគេកើតជំងឺ COVID វិញនោះ គឺពួកគេទំនងជាមិនឈឺខ្លាំងដល់ថ្នាក់ត្រូវការការសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬបណ្តាលឱ្យស្លាប់នោះទេ។

2) តើវ៉ាក់សាំងមានសុវត្ថិភាពដែរឬទេ?

ទោះបីជាវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID គឺជាវ៉ាក់សាំងថ្មីក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែការសាកល្បងព្យាបាល និងការទទួលយកវ៉ាក់សាំងដែលត្រូវបានពិនិត្យរួចនោះមិនមែនជារឿងថ្មីនោះទេ ឈ្លីនិកនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍរបស់វ៉ាក់សាំង អាចធ្វើឱ្យមនុស្សជាច្រើនមានមន្ទិលសង្ស័យ ប៉ុន្តែមានការធានាសុវត្ថិភាពនិងគុណភាពជាច្រើនកម្រិត។ ដូចករណីវ៉ាក់សាំងដទៃទៀតពីមុនមកដែរ ការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យដំណើរការអនុញ្ញាតវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID ដោយ FDA និង CDC ត្រូវបានដឹកនាំដោយក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យជាច្រើនក្រុម។ រដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោនក៏ជាសមាជិកមួយនៃ Western States Pact ដែលបានបង្កើតក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យសុវត្ថិភាពផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់កម្រិតមួយទៀតនៃការពិនិត្យពិច័យ និងការត្រួតពិនិត្យពីអ្នកជំនាញចំពោះដំណើរការនេះផងដែរ។ ស្វែងយល់បន្ថែមដោយចូលទៅកាន់គេហទំព័រ www.snohd.org/covidvaccine។

3) តើផលរំខាននៃវ៉ាក់សាំងមានអ្វីខ្លះ?

ផលរំខាននៃវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID-19 ដែលត្រូវបានរាយការណ៍រួមមាន៖

- មានការឈឺចាប់ ឡើងក្រហម ឬហើមនៅកន្លែងចាក់
- អស់កម្លាំង
- គ្រុនក្តៅ
- ឈឺក្បាល
- ឈឺចុកចាប់សាច់ដុំ ឬសន្លាក់
- ព្រិរងារ
- ចង្កោរ
- ឡើងកូនកណ្តុរ

សម្រាប់វ៉ាក់សាំងពីរដូស (Moderna និង Pfizer) គឺមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោម 4 នាក់ អាចនឹងមានផលរំខានមួយឬច្រើនក្នុងចំណោមផលរំខានទាំងនេះបន្ទាប់ពីការចាក់ដូសទីមួយ ហើយម្នាក់ក្នុងចំណោម 2 នាក់ អាចនឹងមានផលរំខានបន្ទាប់ពីការចាក់ដូសទីពីរ។ ផលរំខានទាំងនេះ ជាទូទៅកើតឡើងនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង និងជាសញ្ញាធម្មតាដែលបង្ហាញថាវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាព។ ប្រសិនបើចាំបាច់ អ្នកអាចលេបថ្នាំបញ្ចុះកម្ដៅ ឬបំបាត់ការឈឺចាប់ដូចជាប៉ារ៉ាសេតាម៉ុល ឬអ៊ីប៊ុយប្រូហ្វែន ឬប្រើកំប្រុសត្រជាក់ស្អុកក្នុងចាក់។ ទាក់ទងអ្នកផ្តល់ការថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នកមានក្តីបារម្ភ ឬប្រសិនបើរោគសញ្ញាទាំងនោះមិនបាត់ទៅវិញក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃ (48 ម៉ោង)។

ប្រហែលពាក់កណ្តាលនៃអ្នកដែលទទួលបានវ៉ាក់សាំង Janssen មានផលរំខានមួយឬច្រើនដែលមានរៀបរាប់ខាងលើនេះ។

4) តើប្រតិកម្មអវិជ្ជមានអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានរាយការណ៍ចំពោះវ៉ាក់សាំងនេះ?

មានឱកាសតិចតួចណាស់ដែលវ៉ាក់សាំងនេះអាចបណ្តាលឱ្យមានប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីដែលអាចព្យាបាលបានប៉ុន្តែមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ហៅថាអាណាហ្វីឡាក់ស៊ីស (anaphylaxis)។ ប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីនេះមិនត្រូវបានកត់សម្គាល់ឱ្យឃើញនៅក្នុងអំឡុងពេលសាកល្បងព្យាបាលនោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានកត់សម្គាល់ឃើញយ៉ាងកម្របន្ទាប់ពីការចាក់ដូសទីមួយនៃវ៉ាក់សាំង Pfizer (11 ក្នុងមួយលាន) និង Moderna (2.5 ក្នុងមួយលាន)។ អត្រានេះគឺស្រដៀងគ្នានឹងអត្រានៃ anaphylaxis សម្រាប់វ៉ាក់សាំងដទៃទៀតដែរ។ Anaphylaxis ជាធម្មតាកើតឡើងក្នុងអំឡុងរយៈពេល 30 នាទីបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំងមួយដូស ហើយមនុស្សភាគច្រើនដែលមានប្រតិកម្ម anaphylaxis ធ្លាប់មានប្រវត្តិអាឡាក់ស៊ី ឬប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ី រួមទាំងព្រឹត្តិការណ៍ anaphylaxis ពីមុនផងដែរ។

សញ្ញានៃប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ អាចមានដូចជា៖

- ពិបាកដកដង្ហើម
- ហើមមុខនិងបំពង់ក
- ចង្កាក់បេះដូងលោតញាប់
- រមាស់
- កន្ទួលក្រហមលើស្បែក

ការអាឡាក់ស៊ី ឬ anaphylaxis ពីមុនមិនមែនជាមូលហេតុដែលត្រូវចៀសវាងការចាក់វ៉ាក់សាំងទេ។ មានតែអាឡាក់ស៊ីទៅនឹងវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID នេះតែមួយឬគ្រឿងផ្សំរបស់វ៉ាក់សាំងទាំងនោះដែលជាមូលហេតុត្រូវចៀសវាងការចាក់វ៉ាក់សាំង។ កន្លែងចាក់វ៉ាក់សាំងទាំងអស់បានត្រៀមរួចរាល់ដើម្បីដោះស្រាយការប្រតិកម្មនេះ និងសង្កេតមើលអ្នកជំងឺក្នុងរយៈពេលសមរម្យមួយមុនពេលឱ្យពួកគេទៅ។ ប្រសិនបើអ្នកមានប្រវត្តិ anaphylaxis ហើយមានក្តីបារម្ភអំពីការចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID សូមពិគ្រោះក្តីបារម្ភនេះជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រសិនបើអ្នកមានប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ ហើយអ្នកមិននៅក្តីនឹកចាក់វ៉ាក់សាំងទេនោះ សូមស្វែងរកការថែទាំព្យាបាល ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 911។ CDC ក៏បានបង្កើតកម្មវិធី V-safe ផងដែរ ដែលជាកម្មវិធីសម្រាប់ឱ្យមនុស្សចែករំលែកព័ត៌មាន អំពីផលរំខាននិងប្រតិកម្មដែលកើតឡើងចំពោះពួកគេ។ អ្នកទទួលវ៉ាក់សាំងទាំងអស់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចុះឈ្មោះចូលក្នុងប្រព័ន្ធនេះដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីផលរំខាននៃវ៉ាក់សាំងខណៈដែលការចាក់វ៉ាក់សាំងត្រូវបានអនុវត្ត។ ស្វែងយល់បន្ថែមដោយចូលទៅកាន់គេហទំព័រ www.cdc.gov/vsafe។

5) តើវ៉ាក់សាំងនឹងធ្វើឱ្យខ្លួនកើតជំងឺ COVID ដែរឬទេ?

ទេ។ វ៉ាក់សាំងនេះមិនមានផ្ទុកវីរុស SARS-CoV-2 និងមិនអាចធ្វើឱ្យអ្នកកើតជំងឺ COVID-19 ទេ។

6) តើខ្ញុំត្រូវការវ៉ាក់សាំងប៉ុន្មានដូស?

នៅឆ្នាំក្រោយ អាចនឹងមានចេញវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID ជាច្រើន ដូច្នេះសូមប្រាកដថាអ្នកបានធ្វើការសាកសួរអ្នកផ្តល់សេវាវេជ្ជសាស្ត្ររបស់អ្នកអំពីវ៉ាក់សាំងដើម្បីទទួលបានការណែនាំជាក់លាក់។ វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer តម្រូវឱ្យចាក់ចំនួនពីរ (2) ដូស ដែលដូសទីពីរត្រូវផ្តល់ជូនក្នុងរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ 21 ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាក់ដូសទីមួយរយៈពេល។ វ៉ាក់សាំង Moderna ក៏ត្រូវការពីរ (2) ដូសដែរ ដែលដូសទីពីរត្រូវបានផ្តល់ជូន 28 ថ្ងៃបន្ទាប់ពីដូសទីមួយ។ សំខាន់បំផុត អ្នកត្រូវប្រាកដថាអ្នកទទួលបានដូសទាំងពីររបស់ម៉ាកយីហោវ៉ាក់សាំងតែមួយ ដើម្បីឱ្យវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត។

វ៉ាក់សាំង Janssen (Johnson & Johnson) គឺជាវ៉ាក់សាំងតែមួយដូស។

7) តើនរណានឹងទទួលបានវ៉ាក់សាំងមុនគេបង្អស់?

វ៉ាក់សាំងកំពុងត្រូវបានផ្តល់ជូនទៅតាមជំហានដែលបានគ្រោងទុក ផ្អែកលើការចាក់វ៉ាក់សាំងដល់អ្នកដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ជាងគេមុន។ ព័ត៌មានថ្មីអំពីអ្នកដែលកំពុងមានសិទ្ធិទទួលបានក្រោមវិធីសាស្ត្រតាមជំហានគឺមាននៅ <http://bit.ly/snocovaccine> ហើយ [a PhaseFinder tool](#) អាចរកបាននៅលើអនឡាញដើម្បីជួយមនុស្សក្នុងការកំណត់បានថាតើពួកគេមានសិទ្ធិទទួលបានឬនៅ។

8) តើជំហានទាំងនេះត្រូវបានសម្រេចយ៉ាងដូចម្តេច?

តើខ្ញុំអាចទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងឆាប់ៗនេះដែរឬទេ?

ក្របខណ្ឌរបស់ខោនធី Snohomish សម្រាប់វិធីសាស្ត្រតាមដំណាក់កាលចំពោះការផ្តល់វ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID-19 នេះគឺស្របទៅនឹងក្រសួងសុខាភិបាលរបស់រដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន (DOH) និងគណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ស្តីពីការអនុវត្តការចាក់ថ្នាំបង្ការរបស់មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងនិងបង្ការជំងឺ (ACIP)។ ជាការសំខាន់ណាស់ដែលក្របខណ្ឌនេះត្រូវតែមានភាពស្របគ្នាទៅនឹងរដ្ឋនិងក្នុងចំណោមខោនធីផ្សេងៗ ដើម្បីធានាថាការចេញវ៉ាក់សាំងនេះមានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ងាយយល់ និងស្មើភាព។

ទោះបីជាយើងទទួលបានសំណួរពីបណ្តាស្ថាប័ន និងយោជក និងបុគ្គលជាច្រើនដែលចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំងឱ្យបានទាន់ពេលវេលានៅក្នុងក្របខណ្ឌនេះក៏ដោយ ក៏យើងមិនរំពឹងថានឹងមានការកែសម្រួលដំណាក់កាលទាំងនេះនៅក្នុងមូលដ្ឋាននៅក្នុងរបៀបមួយដែលខុសពីដំណាក់កាលដែលបានអនុម័តដោយក្រសួងសុខាភិបាលប្រចាំរដ្ឋនោះទេ។

9) តើធ្វើដូចម្តេចទើបខ្ញុំអាចដឹងថាសារឬអ៊ីម៉ែលដែលផ្តល់ជម្រើសសម្រាប់ការចាក់វ៉ាក់សាំងមានភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់?

គួរឱ្យសោកស្តាយ ធ្លាប់មានករណីឆបោកជាច្រើនកើតឡើងរួចមកហើយទាក់ទងនឹងវ៉ាក់សាំង COVID-19។ សូមដឹងអំពីរបៀបកត់សម្គាល់ករណីឆបោកអំពីវ៉ាក់សាំង។ ត្រូវចាំថាមិនមានការបង់ប្រាក់ជាមុនដែលត្រូវបានតម្រូវឱ្យ "អនុវត្តតាម" ដើម្បីទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងនោះទេ អ្នកមិនអាចបង់ប្រាក់ដើម្បីទទួលបានមុនគេទេ វ៉ាក់សាំងមិនមានផ្តល់ជូនសម្រាប់ការទិញតាមអនឡាញទេ ហើយវ៉ាក់សាំងត្រូវតែផ្តល់ជូនដោយអ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈសុខាភិបាលដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណត្រឹមត្រូវ។ ស្នើសុំការណែនាំពីវេជ្ជបណ្ឌិត គ្លីនិក ឬប្រភពដែលអាចទុកចិត្តបានផ្សេងទៀត ប្រសិនបើអ្នកមិនដឹងច្បាស់ថាតើសារឬអ៊ីម៉ែលអំពីវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID មានភាពស្របច្បាប់ដែរឬអត់។ ប្រសិនបើអ្នកទទួលបានការទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធនឹងវ៉ាក់សាំងពីនរណាម្នាក់ក្រៅពីអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព អ្នកផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងសុខភាព ឬនិយោជករបស់អ្នក នោះអ្នកមានហេតុផលដើម្បីដាក់ការសង្ស័យបាន។

អ្នកអាចពិនិត្យមើលឡើងវិញ ដោយចូលទៅកាន់ www.snohd.org/covidvaccine សម្រាប់វិធីសាស្ត្របន្ថែមទៀតដើម្បីស្វែងរកជម្រើសការចាក់វ៉ាក់សាំងដែលអាចទុកចិត្តបាននៅខោនធី Snohomish។ ជម្រើសទាំងនេះ នឹងត្រូវបានដាក់បន្ថែមប្រសិនបើមានជម្រើសទាំងនោះ។ អ្នកក៏អាចទូរសព្ទទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលទំនាក់ទំនងស្តីពីជំងឺ COVID នៃ Snohomish Health District តាមរយៈលេខ 425-339-5278 ចាប់ពីម៉ោង 8:30 ព្រឹក ដល់ម៉ោង 4:30 ល្ងាចនៅថ្ងៃធ្វើការ។

10) តើខ្ញុំនឹងទទួលបានការចាក់វ៉ាក់សាំងនៅពេលណា?

ការកំណត់ពេលវេលាច្បាស់លាស់អំពីជំហាននៃការចាក់វ៉ាក់សាំងមិនទាន់ត្រូវបានដឹងនោះទេ ប៉ុន្តែព័ត៌មានថ្មីៗនឹងបន្តត្រូវបានផ្តល់ជូននៅ <http://bit.ly/snocovaccine>។ ដោយសារតែវ៉ាក់សាំងដែលមានសម្រាប់ផ្តល់ជូនមានចំនួនកំណត់ ហើយមនុស្សជាច្រើនដែលមានសិទ្ធិទទួលបានចង់ចាក់វ៉ាក់សាំង វាអាចនឹងពិបាកក្នុងការធ្វើការណាត់ជួបបានភ្លាមៗ ទោះបីជាអ្នកស្ថិតនៅក្នុងជំហានបច្ចុប្បន្នក៏ដោយ។ សូមប្រាកដថាអ្នកបានសួរបញ្ជាក់ជាមួយនិងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក គ្លីនិក ឬឱសថស្ថាន ឬក៏អ្នកអាចស្វែងយល់បន្ថែមអំពីទីតាំងចាក់វ៉ាក់សាំងលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយធំនៅក្នុងខោនធី Snohomish ដោយចូលទៅកាន់គេហទំព័រខាងលើ។ សំខាន់បំផុត គឺត្រូវមានភាពអត់ធ្មត់និងបន្តការព្យាយាម។ យើងមានការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការផ្តល់ជូនការចាក់វ៉ាក់សាំងដល់អ្នកគ្រប់គ្នាដែលចង់ចាក់វ៉ាក់សាំង។ វាគ្រាន់តែត្រូវការពេលវេលាបន្តិច។

11) តើនរណាគួរតែទទួលវ៉ាក់សាំង?

FDA បានអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer ដល់អ្នកដែលមានអាយុ 16ឆ្នាំឡើងទៅ ហើយវ៉ាក់សាំង Moderna និង Johnson & Johnson គឺសម្រាប់អ្នកដែលមានអាយុចាប់ពី 18ឆ្នាំឡើងទៅ។ ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នកអំពីស្ថានភាពវេជ្ជសាស្ត្ររបស់អ្នកទាំងអស់។ អ្នកមិនគួរចាក់វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer ទេ ប្រសិនបើអ្នកធ្លាប់មានប្រតិកម្មអាល្លែហ្សិកស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ បន្ទាប់ពីការចាក់ដូសលើកមុនរបស់វ៉ាក់សាំងនេះ ឬមានប្រតិកម្មអាល្លែហ្សិកស៊ីធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងសារធាតុផ្សំណាមួយរបស់វ៉ាក់សាំងនេះ។

12) ប្រសិនបើខ្ញុំកើតជំងឺ COVID តើខ្ញុំគួរតែទទួលវ៉ាក់សាំងនេះដែរឬទេ?

ប្រាកដណាស់ នៅពេលដែលអ្នកមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលវ៉ាក់សាំងនេះ អ្នកត្រូវបានណែនាំឱ្យទទួលវ៉ាក់សាំង។ យើងនៅតែកំពុងសិក្សាពីជំងឺ COVID នៅឡើយ។ ទោះបីជាការឆ្លងជំងឺម្តងទៀតហាក់បីដូចជាកម្រកើតមានពីកម្រ ប៉ុន្តែវានៅតែអាចទៅរួចក្នុងការ កើតជំងឺ COVID លើសពីម្តង។ ប្រសិនបើអ្នកកំពុងតែកើតជំងឺ COVID សូមរង់ចាំរហូតដល់ផុតរយៈពេលដែលអ្នកត្រូវបានដាក់នៅដាច់ដោយឡែកសិន ទើប ទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងបាន។ សូមពិគ្រោះជាមួយអ្នកផ្តល់ការថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដើម្បីទទួលបានការណែនាំបន្ថែម។

13) តើខ្ញុំអាចជ្រើសរើសថាតើខ្ញុំគួរចាក់វ៉ាក់សាំងមួយណាបានដែរឬទេ?

ពេលនេះ មានតែវ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer, Moderna និង Johnson & Johnson ប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការចែកចាយ។ តាមដែលយើងសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមពីការសាកល្បងព្យាបាល អាចនឹងមានវ៉ាក់សាំងដែលសមស្រប ជាងនេះសម្រាប់អ្នក។ យើងសូមលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកពិគ្រោះជាមួយអ្នកផ្តល់ការថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក ដើម្បីដឹងថាតើមានការណែនាំអ្វីខ្លះសម្រាប់ស្ថានភាពរបស់អ្នក។

ជាទូទៅ វ៉ាក់សាំងដែលល្អបំផុតគឺជាវ៉ាក់សាំងដែលអ្នកអាចទទួលបាន។ គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់ស្តីពីការអនុវត្តការចាក់ថ្នាំបង្ការ (Advisory Committee on Immunization Practices, ACIP) មិនបានបញ្ជាក់ពីភាពអនុគ្រោះនៃផលិតផលទេ។ មនុស្សអាចនឹងទទួលវ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID-19 ដែលត្រូវបានណែនាំដោយ ACIP ហើយត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យទទួលយកវ៉ាក់សាំងណា ដែលមានសម្រាប់ផ្តល់ជូនពួកគេជាដាច់ខាត។

វ៉ាក់សាំងទាំងអស់ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតត្រូវបានបង្ហាញថាមានសុវត្ថិភាពនិងមានប្រសិទ្ធភាព នៅក្នុងការព្យាបាលសាកល្បងជាច្រើនលើក។ ទោះបីជាអ្នកមានជម្រើសដើម្បីមើលថាវ៉ាក់សាំង ដែលអ្នកចង់បាន មានសម្រាប់ផ្តល់ជូនឬនៅក៏ដោយ ក៏អ្នកយកល្អមិនគួររង់ចាំមើលថាតើ មានវ៉ាក់សាំងម៉ាកផ្សេងសម្រាប់ផ្តល់ជូនក្នុងពេលឆាប់ៗដែរឬអត់នោះទេ លុះត្រាតែអ្នកបានពិភាក្សាជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ហើយមានហេតុផលផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រដែលត្រូវចៀសវាងវ៉ាក់សាំងម៉ាកជាក់លាក់ណាមួយ។

14) នៅពេលដែលខ្ញុំចាក់វ៉ាក់សាំងហើយ តើខ្ញុំអាចឈប់ពាក់ម៉ាស់បានដែរឬទេ?

វ៉ាក់សាំងហាក់ដូចជាមានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែវាមិនល្អគេខ្លះទេ។ ទោះបីជាក្រោយពេលដែលអ្នកចាក់វ៉ាក់សាំងហើយក៏ដោយ អ្នកនឹងត្រូវពាក់ម៉ាស់

និងរក្សាកម្លាតនៅពេលដែលអ្នកនៅក្នុងចំណោមមនុស្សដែលមិនមែនជាសមាជិកគ្រួសារអ្នក។ មិនមែនរហូតនោះទេ គឺសម្រាប់តែពេលនេះប៉ុណ្ណោះ។

15) តើពេលណាទើបយើងអាចត្រឡប់ទៅធ្វើសកម្មភាពមុនពេលមានជំងឺរាតត្បាតបានវិញ?

វ៉ាក់សាំងជំងឺ COVID គឺជាជំហានដំបូងនៅលើវិធីឆ្ពោះទៅរកការចាកចេញពីជំងឺរាតត្បាតនេះ ប៉ុន្តែវាមិនមែនជាដំណោះស្រាយភ្លាមៗនោះទេ។ ប្រសិនបើអ្វីៗប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន នោះនឹង ត្រូវការពេលប្រហែល 9-12ខែ ដើម្បីផ្តល់វ៉ាក់សាំងដល់ប្រជាជនភាគច្រើន។ ពេលនេះយើងបានស្ថិតនៅក្នុងជំហាននេះអស់រយៈពេលជាច្រើនខែមកហើយ ហើយនឹងត្រូវបន្តរយៈពេលជាច្រើនខែទៅមុខទៀត។ នោះជារយៈពេល 9- 12ខែទៀតក្នុងការប្រឆាំងនឹងជំងឺ COVID ដោយប្រើវិធានការណ៍ដែលយើងពឹងផ្អែក លើនៅពេលឥឡូវនេះ។ សូមពាក់ម៉ាស់។ ចៀសវាងការជួបជុំទ្រង់ទ្រាយធំ។ ស្នាក់នៅផ្ទះ ប្រសិនបើអ្នកឈឺ។ រក្សាកម្លាតនិងលាងសម្អាតដៃ។ យើងមិនត្រូវមានការធ្វេសប្រហែសនោះទេ រហូតទាល់តែអ្នកជំនាញវិជ្ជាជីវៈសុខាភិបាល និងសុខភាពសាធារណៈ យល់ព្រមថាវាមានសុវត្ថិភាពហើយ។

16) តើវ៉ាក់សាំងមានប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងដូចម្តេច?

វ៉ាក់សាំងរបស់ក្រុមហ៊ុន Pfizer និង Moderna គឺជាវ៉ាក់សាំង messenger RNA ដែលត្រូវបានស្គាល់ផងដែរថាជាវ៉ាក់សាំង mRNA ទាំងនេះគឺជាវ៉ាក់សាំងប្រភេទថ្មីដើម្បីការពារប្រឆាំងនឹងជំងឺឆ្លង ប៉ុន្តែវ៉ាក់សាំងទាំងនេះត្រូវបានគេស្គាល់និងធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវច្រើនទសវត្សរ៍មកហើយដែរ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យមានការឆ្លើយតបរបស់ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ វ៉ាក់សាំងជាច្រើនដាក់បញ្ចូល មេរោគដែលត្រូវបានធ្វើឲ្យចុះខ្សោយឬអសកម្ម ចូលទៅក្នុងសារពាង្គកាយយើង។ វ៉ាក់សាំង mRNA មិនធ្វើបែបនេះទេ។ ជំនួសមកវិញ វ៉ាក់សាំងទាំងនេះបង្រៀនកោសិការបស់យើងឲ្យដឹងពីការប្រកាន់តែជាចំណែកណាមួយនៃប្រូតេអ៊ីននោះប៉ុណ្ណោះ ដែលធ្វើឲ្យមានការឆ្លើយតបរបស់ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំនៅក្នុងខ្លួនរបស់យើង។ ការឆ្លើយតបរបស់ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ ដែលផលិតអង់ទីករនោះហើយ ដែលការពារយើងពីការឆ្លងជំងឺ ប្រសិន បើវិវិសពិតប្រាកដចូលទៅក្នុងខ្លួនយើងនៅពេលក្រោយ។

វ៉ាក់សាំង Janssen (Johnson & Johnson) គឺស្រដៀងនឹងវ៉ាក់សាំង mRNA ដែរ។ វ៉ាក់សាំងទាំងអស់នោះប្រើប្រាស់ផ្នែកមួយនៃកូដហ្សេនេទិចរបស់វិវិសសម្រាប់ផ្នែកមួយនៃស្រទាប់ខាង ក្រៅរបស់វិវិស។ បន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង កោសិកាសាច់ដុំបង្កើតផ្នែកមួយនៃវិវិស ហើយប្រព័ន្ធភាពស៊ាំរបស់យើងប្រតិបត្តិទៅនឹងវិវិសនោះហើយចង់ចាំវាទុកសម្រាប់ពេលអនាគត ប្រសិនបើយើងបានឆ្លងជំងឺនេះ ដោយសម្លាប់វិវិសដែលវាយលុកហើយបញ្ឈប់ការឆ្លងមេរោគ។ ប៉ុន្តែជាមួយនឹងវ៉ាក់សាំង Janssen ផ្នែកមួយនោះនៃកូដហ្សេនេទិចរបស់វិវិស គឺត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងវិវិសអាដេណូ (adenovirus) (គិតពីផ្កាសាយទូទៅ) ដែលត្រូវបានកែតម្រូវដូច្នោះវាមិនអាចបំបែកខ្លួនបានទេ ហើយមិនអាចធ្វើឲ្យអ្នកឈឺបានទេ។ កោសិការបស់យើងបើកវិវិសអាដេណូ បង្កើតផ្នែកមួយនៃស្រទាប់ខាងក្រៅរបស់វិវិស ហើយដំណើរ ការបន្តដូចមានរៀបរាប់ខាងលើ។ អត្ថប្រយោជន៍នៃវិវិសអាដេណូនេះគឺ វាធ្វើឲ្យកាន់តែមានភាពងាយស្រួលក្នុងការរក្សាទុក និងចាក់ចែងវ៉ាក់សាំង ព្រោះវាមិនមានភាពចាំបាច់រក្សាទុកបង្កកដូចវ៉ាក់សាំង mRNA។

17) តើវ៉ាក់សាំងនេះប្តូរ DNA របស់ខ្ញុំ ឬដាក់បន្ទុកបន្ទុះឈឺបនៅក្នុងសារពាង្គកាយដែរឬទេ?

ទេ វ៉ាក់សាំងទាំងនេះមិនប៉ះពាល់ ឬមានប្រតិកម្មជាមួយ DNA របស់យើងដោយប្រការណាមួយឡើយ ហើយគ្មានវត្តមានបន្ទុះឈឺបតូចនោះទេ។ កូដហ្សេនេទិចនៃវិវិសកូរ៉ូណា មិនចូលទៅក្នុងណ្វៃយ៉ូនកោសិកា ដែលជាកន្លែងរក្សាទុក DNA (សម្ភារៈហ្សេនេទិច) របស់យើងទេ។ កោសិកាបំបែកខ្លួនហើយបំបាក់កូដរបស់វិវិសប្លែកភ្លាមៗបន្ទាប់ពីវាប្រើប្រាស់ព័ត៌មានរួចរាល់។

18) តើមានអ្វីនៅក្នុងវ៉ាក់សាំង?

អ្នកប្រហែលជាឃើញមានពាក្យចម្រើនអាវាមអំពីគ្រឿងផ្សំនៅលើអនឡាញ ឬនៅលើបណ្តាញសង្គម។ ពាក្យចម្រើនអាវាមទាំងនេះជាទូទៅគ្រាន់តែជាជំនឿតែប៉ុណ្ណោះ។ [គ្រឿងផ្សំនៅក្នុងវ៉ាក់សាំង Pfizer និង Moderna](#) គឺមានភាពទូទៅបំផុតសម្រាប់វ៉ាក់សាំង ហើយគ្រឿងផ្សំនៅក្នុង [វ៉ាក់សាំង Johnson & Johnson](#)

ក៏ដូចគ្នាដែរ។ វាកំសាំងទាំងអស់នេះមានផ្ទុកគ្រឿងផ្សំដែលជាសារធាតុសកម្មនៃ mRNA ឬ adenovirus រួមជាមួយនឹងគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗទៀតដូចជា ខ្លាញ់ អំបិល និងស្ករដែលការពារ គ្រឿងផ្សំដែលជាសារធាតុសកម្ម ជួយឱ្យវាកំសាំងមានប្រសិទ្ធភាពកាន់តែប្រសើរ និងការពារវាកំសាំងក្នុងអំឡុងពេលរក្សានុក។